Praca z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych (edukacja wczesnoszkolna). Rozpoznawanie ryzyka dysleksji.

Izabella Lutze, Jolanta Rafał-Łuniewska

Warszawa 2014

Praca z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych (edukacja wczesnoszkolna). Rozpoznawanie ryzyka dysleksji

Kurs e-learningowy

SYLABUS KURSU

A. Przeznaczenie kursu

Kurs prowadzony jest metodą e-learningową i przeznaczony dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej klas I-III szkół podstawowych ogólnodostępnych i integracyjnych.

Do udziału w kursie zaproszeni są nauczyciele, którzy:

- dysponują dyplomem ukończenia studiów wyższych z przygotowaniem do edukacji wczesnoszkolnej,
- posiadają przygotowanie pedagogiczne,
- pracują obecnie w edukacji wczesnoszkolnej i uczą dzieci, u których:
  - ✓ zauważają symptomy trudności w nauce u swoich uczniów,
  - ✓ mają w swoich klasach uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego lub z opinią psychologiczną o specyficznych trudnościach w uczeniu się,
- chcą poszerzyć wiedzę i umiejętności potrzebne w pracy z tymi uczniami.

B. Cele kształcenia

Cele główne:

- Przygotowanie nauczycieli do rozpoznawania ryzyka dysleksji u uczniów i pracy z uczniami w tym zakresie.
- Nabycie praktycznych umiejętności związanych z planowaniem strategii pracy dla ucznia z ryzykiem dysleksji , a także ze zdiagnozowanymi specyficznymi trudnościami w nauce.
- Poddanie refleksji własnego sposobu postrzegania potrzeb uczniów z ryzykiem dysleksji.

Cele szczegółowe:

1. Poznanie podstawowych założeń dotyczących zmian w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, w tym współpracy nauczycieli na rzecz ucznia z ryzykiem dysleksji.
2. Zapoznanie z charakterystyką rozwojową dzieci przedszkolnych i uczniów klas I-III. (rozwój harmonijny i nieharmonijny), a w tym:
   - dojrzałością biologiczną i możliwościami fizycznymi,
   - rozwojem poznawczym, emocjonalno-społecznym i ruchowym,
   - gotowością do nauki czytania i pisania (umiejętności dziecka rozpoczynającego naukę szkolną).
3. Omówienie specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu- częstość występowania, terminologia przyczyny.
4. Zapoznanie z metodami rozpoznawania ryzyka dysleksji (z uwzględnieniem wyników badań gotowości szkolnej), a w tym:
   - procesem poznawania ucznia i rozpoznawania ryzyka dysleksji,
   - metodami rozpoznawania ryzyka dysleksji.
5. Zapoznanie z Modelem udzielania pomocy p-p dzieciom w przedszkolu i uczniom kl. I-III z ryzykiem dysleksji.
6. Zapoznanie z metodami pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia z ryzykiem dysleksji i dysleksją

7. Sposoby dostosowywania wymagań edukacyjnych- omówienie przykładów w odniesieniu do praktyki szkolnej.

8. Zapoznanie z formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej - działaniami nauczyciela, a w szczególności:

   - wobec uczniów z ryzykiem dysleksji,
   - wobec rodziców.

C. Treści kształcenia

Kurs obejmuje 6 bloków tematycznych, które będą odbywały się w postaci szkolenia e-learningowego (24 godziny) – praca metodą on-line. Warunkiem „przejścia" do kolejnego modułu jest terminowe i pozytywne udzielenie odpowiedzi na pytania znajdujące się w module poprzedzającym.

Tematyka poszczególnych modułów przygotowana przez specjalistów:

1. **Podstawy teoretyczne – założenia programowe kursu** (Izabella Lutze, Mirosława Pleskot, Jolanta Rafał-Łuniewska, Anna Komor)
   - Cele (ogólne i szczegółowe)
   - Filozofia kursu
   - Podstawy prawne
   - Współpraca nauczycieli

2. **Charakterystyka rozwojowa uczniów klas I-III** (rozwój harmonijny i nieharmonijny) (dr Aleksandra Piotrowska)
   - Dojrzałość biologiczna i możliwości fizyczne
   - Rozwój poznawczy, emocjonalno-społeczny i ruchowy
   - Gotowość do nauki czytania i pisania (umiejętności dziecka rozpoczynającego naukę szkolną)

3. **Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu** (prof. Marta Bogdanowicz)
   - Rozpoznawanie ryzyka dysleksji (z uwzględnieniem wyników badań gotowości szkolnej)
   - Proces poznawania ucznia i rozpoznawania ryzyka dysleksji
   - Metody rozpoznawania ryzyka dysleksji
   - Model udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom z ryzyka występowania specyficznych trudności w uczeniu się

4. **Metody pracy wspierające ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się** (Renata Czabaj)

5. **Sposoby dostosowywania wymagań edukacyjnych wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się** (Jolanta Rafał-Łuniewska)

6. **Pomoc psychologiczno-pedagogiczna - działania nauczyciela** (dr Agnieszka Olechowska):
   - wobec uczniów z ryzykiem dysleksji,
   - wobec rodziców.

D. Schemat szkolenia

Praca odbywać się będzie metodą e-learningową na platformie szkoleniowej (www.e-kursy.ore.edu.pl). Szacowany czas pracy – 24 godziny na zapoznanie się z materiałami + 6 godzin na samodzielne opracowanie strategii postępowania wobec ucznia z symptomami ryzyka dysleksji - scenariusz, plan (według załącznika nr 1).

Zadanie kończące (warunek ukończenia kursu):

Przygotowanie strategii postepowania według zaproponowanego szablonu, jako podsumowanie całości kursu. Zadanie obejmuje:

- przeanalizowanie przypadku dziecka na podstawie: obserwacji, jego wytworów i dokumentacji, spotkania zespołu nauczycieli uczących dane dziecko, spotkania ze specjalistami w szkole, spotkania z rodzicami;
- uzupełnienie na podstawie zebranych informacji zaproponowanej w kursie propozycji strategii postepowania (planu),
- ewentualne zdobycie brakujących informacji o dziecku, które umożliwią właściwe wykonanie zadania,
- przesłanie pracy w terminie określonym na platformę szkoleniową,
- naniesienie zmian, zgodnie z sugestiami przesłanymi przez specjalistów,
- ponowne (ewentualne) odesłanie pracy wraz z wypełnioną zgodą na publikację w banku dobrych praktyk na stronach ORE.

UWAGA! Najlepsze prace zostaną opublikowane w Banku dobrych praktyk na stronie ORE

E. Osiągnięcia

Po ukończeniu kursu uczestnik będzie:

- znać przepisy prawa związane z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz edukacją i dostosowywaniem kształcenia do potrzeb uczniów z ryzykiem dysleksji;
- umieć rozpoznawać specjalne potrzeby edukacyjne uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce;
- umieć planować pomoc dla tych uczniów z wykorzystaniem zasobów szkoły;
- umieć rozpoznawać zasoby znajdujące się poza szkołą, z których może korzystać szkoła pracując z uczniami ze specyficznymi trudnościami w nauce;
- potrafić identyfikować własne postawy i przekonania związane z postrzeganiem uczniów zagrożonych dysleksją w edukacji wczesnoszkolnej.

F. Warunki ukończenia kursu

Praca podczas kursu:

1. Udział w zajęciach na platformie – za udział w forach tematycznych i wykonanie każdego punktowanego zadania można uzyskać maksymalnie 2 punkty za każdą aktywność. W sumie za wszystkie prace w kursie jest do zdobycia 84 punkty.
2. Każdy moduł kończy zadanie „dla chętnych". Za wykonanie każdego zadania można uzyskać 5 punktów – łącznie w kursie 30 punktów

Praca podsumowująca:

Przygotowanie i akceptacja przez prowadzącego scenariusza do pracy z dzieckiem ryzyka dysleksji – 16 punktów – najlepsze prace zostaną opublikowane w banku dobrych praktyk na stronie internetowej ORE

W sumie Uczestnik może uzyskać za cały kurs – 130 punktów.

Aby uzyskać certyfikat należy:

- zgromadzić 75% punktów podczas pracy w czasie trwania kursu, a więc 97 punktów za cały kurs
- oddać w terminie pracę podsumowującą i uzyskać na koniec (po naniesieniu sugerowanych zmian) przynajmniej 50% punktów, a więc przynajmniej 8 punktów.

Ankieta ewaluacyjna

- Wypełnienie ankiety ewaluacyjnej – dobrowolne, ale pożądane ☺

G. Czas trwania kursu:

Zajęcia będą trwać będą przez 4 tygodnie od 7. listopada 2014 roku do 5. grudnia 2014 roku. Prace końcowe należy przesłać do 3. grudnia 2014 roku. Weryfikacja prac i ich ocena potrwa do 5 grudnia 2014 r. Wyniki kursu dostępne będą po 15. grudnia 2014 roku i po tym terminie rozesłane zostaną certyfikaty.

Odsłonięcie kolejnego modułu następuje zawsze w poniedziałek o godzinie 9.00 i dostępne będzie przez 7 dni. Uczestnik ma dostęp do materiałów zakończonych modułów przez cały czas trwania kursu. Jednak nie może przesyłać zadań po upływie terminu.

H. Szczegółowy program kursu

1. **Moduł I** – przewidziane forum dyskusyjne –7.11.2014 – godz. 17.oo-18.oo (prowadząca Jolanta Rafał-Łuniewska)
   - wzbogacenie swojej wiedzy dotyczącej zmian prawnych w systemie edukacji dotyczących udzielania pomocy p-p i tworzenia warunków w edukacji wczesnoszkolnej do kształcenia uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce;
2. **Moduł II** – Charakterystyka rozwojowa uczniów kl. I-III
   - Przypomnienie i rozwiniecie wiedzy z psychologii rozwojowej (zapoznanie z materiałami i (krótki test zaliczeniowy) - 13.11.2014 r.
3. **Moduł II i III** – przewidziane forum dyskusyjne –14.11.2014 – godz. 17.00-18.00 (prowadząca Anna Zych)
   - wzbogacenie wiedzy na temat specyficznych trudności w nauce czytania i pisania;
   - rozpoznawanie symptomów ryzyka dysleksji
4. **Moduł IV** – przewidziane forum dyskusyjne – 21.11.2014 – godz. 17.00-18.00 (prowadząca Anna Zych)
   - wzbogacenie wiedzy na temat kluczowych zagadnień w diagnozowaniu i udzielaniu skutecznej pomocy uczniom z dysleksja rozwojową
5. **Moduł V i VI** – przewidziane forum dyskusyjne-28.12.2014r.- godz. 17.00-18.00 (prowadząca Jolanta Rafał-Łuniewska , Anna Zych)
   - sposoby dostosowywania wymagań edukacyjnych wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;
   - organizacja i indywidualizacja pracy z uczniem ryzyka dysleksji;
   - warunki efektywnej współpracy nauczyciela z rodzicami;
   - sposoby wspierania ucznia z trudnościami w uczeniu się - dobra praktyka;
   - współpraca nauczycieli ze specjalistami.

I. Wsparcie w trakcie kursu

Redakcja merytoryczna kursu: Izabella Lutze, Jolanta Rafał-Łuniewska
kontakt mailowy: jolanta.luniewska@ore.edu.pl; tel. 22 570 83 20.

Prowadzący kurs (moderator kursu): Jolanta Rafał-Łuniewska - organizuje zajęcia, odpowiada na pytania merytoryczne Uczestników, prowadzi fora – codzienny kontakt z Uczestnikami na platformie.

Ekspert merytoryczny kursu: Anna Zych -doradca metodyczny ds. terapii pedagogicznej

Spotkania na forum dyskusyjnym – są zaprojektowane w programie kursu (termin i czas) prowadzą znani specjaliści z dziedziny terapii pedagogicznej, którzy również przygotowali materiały merytoryczne do 6 modułów kursu:

- Prof. Marta Bogdanowicz - Uniwersytet Gdański, Polskie Towarzystwo Dysleksji
- Renata Czabaj – Polskie Towarzystwo Dysleksji
- dr Agnieszka Olechowska - Akademia Pedagogiki Specjalnej
- dr Aleksandra Piotrowska - Uniwersytet Warszawski
- Mirosława Pleskot - Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli
- Izabella Lutze - Koordynator Zespołu Projektowego Uczenia Zdolnego ORE
- Jolanta Rafał-Łuniewska - Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych ORE
- Anna Komor - Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych ORE
- Anna Zych - doradca metodyczny ds. terapii pedagogicznej (ocena merytoryczna programu szkolenia).

Wsparcie techniczne – logowanie na platformie i rozwiązywanie wszelkich problemów:
Waldemar Krawiec – kontakt mailowy: waldemar.krawiec@ore.edu.pl; tel. 22 345 37 48 – codziennie w godzinach 9.00-12.00.
W odrębnym forum, otwartym dla Uczestników, będzie można zadawać pytania dotyczące działania platformy i oczekiwać wsparcia w posługiwaniu się narzędziem. Przedstawiciel ORE.

J. Narzędzia stosowane podczas kursu

- Platforma e-learningowa.
- Edytor tekstu, np. MS Word.
- Przeglądarka internetowa zalecana Mozilla Firefox, Adobe Reader.